

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Roskilde-Riim

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 265. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1814_222-txt-shoot-idm12565.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Præstemænd! o hører dog
Hvad den Aand af Livsens Bog
Høit til Menigheden taler!
Eders Lod er evig Gru
266Om I vende ei jer Hu,
Til de himmelske Choraler.
Ganger frem som djærve Helte,
Gjordede med Sandheds Belte!
Ganger frem i Luthers Fjed!
Saa hans Krone I kan vinde,
Saa ham med hans Trøst og Fred
Hos Gud Fader I kan finde!
Ja, i Morten Luthers Spor
Vandres maa i disse Dage,
Thi igien fra Syd til Nord
Raader Helveds lede Drage.
Over Tiderne en Fugl
Svæver hen i Bølgebuer,
Slangen under Skalkeskjul
I det Høie hun udskuer,
Æbler tre hun har i Vold:
Speile til den Trillingold.
Seer I hist de Skygger blege
Mellem Levende heel faa?
Løgtemændene, som lege
Med de stjaalne Gnister smaa.
Seer I Skarerne som vilde
Vende Ryg mod Livets Kilde,
Trodse frækt mod Livsens Bog,
Bryste sig med Syndens Aag,
267I en rædsom Dødningdands,
Som det var en Rosenkrands!
Ak, den Old, som her mon spores,
Seer det dog! ak, det er vores.
Over Tiderne en Fugl
Svæver hen i Bølgebuer,
I uvordne Tidens Skjul.
Fra det Høie hun indskuer,
Æbler tre hun har i Vold:
Speile til den Trillingold.
Seer i Speilet, hvor de mange
Tause Lignelser fremgange!
Dødelige dem ei kiende,
Men de mærke til hvad Kant,
Ydun monne Speilet vende,
De forstaa det og saa grandt,
At de Lignelser, som ligne
Billeder paa Sagas Skjold,
Stande, efter Lyset figne,
Færdige i næste Old.
Speilet vender sig mod Fjeld,
Viser og et Bjergcapel,
Viser og et Kildevæld,
Sprudlende fra haarde Fjeld,
Viser og et Rosentræ
Voxende i Klippelæ,
268Bjergmænd i en Høitidsdands,
Under favre Rosenkrands.
Det er Pandt paa lyse Dage,
Det er Størkelse i Strid,
Hvo det seer, kan ei forsage,
Tryk han venter Naadens Tid.
Men, o Præster! vil I sove?
Ei en Dyst mod Dragen vove;
Vider da, at til sit Værk
Herren Zebaoth er stærk,

Ei formastelig I mene,
Han behøver Støv og Muld!
Vist Han Sig et Børnekuld
Vække kan af stumme Stene;
Men da under eders Plove
Orme kun skal myldre op,
Visne skal de sidste Skove,
Fuglen fly fra nøgne Top,
Aldrig sjunge ier til Glæde,
Aldrig Ormene opæde,
Ormene skal gnave Roden,
Reiser sig et enligt Straa,
Stormene skal det nedslaae,
Ingen Sæd skal vorde moden,
Uden I, som, hvilken Trøst!
Modnes til Guds Vredes Høst.
269Oslo! Aslaug! Asabad!
Aske est med Ret du vorden,
Over Asken Christjans Stad
Løfter sig, o see Guds Orden!
Ordnet til et Christenbad.
See hvor kiækt de Vande springe!
Agter kun det Tegn ei ringe!
Kun med Vand en Kongehaand
Døbte, Stad, dig førstegang,
Men naar under Jubelsang
Herren med sin Hellig Aand
Døber, først du ærer da
Navnet Christiania.
Springe skal da Livsens Vande
Høit i Luft og vidt om Lande.
Over askeblandet Grus
Af det faldne Frue-Huus
Svæver end et gammelt Vaaben,
Underlig det spaar om Daaben.
Der er Himmelkirkens Billed
Med Marias Navn fremstillet,
Under det en Konge knæler
Med en Kirke paa sin Haand,
Og det Himmelske besjæler
Kirken med sin egen Aand;
Fire Lignelser tillige,
270Knæle, som de vilde sige:
Herre, Præst og Borger, Bonde
Her sig bøie sammelunde,
Som til os de skulde sige:
Her skal bøie sig tillige,
Rensede i Ordets Bad,
Sankede i Kirkering,
Krønike og Konst og Kvad,
Klogskab paa al Verdsens Ting.
Bakke, du som hist dig løfter
Med de gamle, dybe Kløfter,
Atter skal et Ord fra Gud
Aabne dine Sølvbrud.
Kirke! du som høit din Nakke
Løfter hist paa Aggers Bakke,
Løfter høit dit Spir saa prud
Ved de gamle Sølvbrud,
Stander fast paa stærke Been,
Bygget op af hugne Steen,
Fyldes sødt af Orgellyd
Naar du sjunger dine Psalmer,
Gav din Prækestol til Pryd
Konstelig udskaarne Palmer,
Lader Alteret tilskue,

Under hellig Cirkelbue;
Regner dine Aar tilbage,
271Alt til Hellig Olavs Dage!
Du betegner det Capel,
Som skal staa paa Dovrefjeld.
Det er Sagn i Folkemunde,
Sandhed ogsaa nogenlunde:
Søstre tre i gamle Dage
Bygged dig og Aggershuus.
Klostret med til tredde Mage,
Som nu sjunket er i Grus,
Ingen veed, om trende Kvinder
Kostede de prude Minder,
Sødskende er som vi veed,
Sandhed, Kraft og Kiærlighed;
Hver af dem især bekoster
Kirke, Vaabenhus og Kloster;
Disse dog i Kirken maa
Samles, om de skal bestaa.
Mærk det vel, du gamle Norge!
Kirker har du end og Borge,
Dine Klostre fulde ned,
Mærk dig vel, du gamle Norge!
Tidens Gang paa Klosteruhret,
Hartad som med Munkeburet
Gik det med din Kiærlighed.
Dette Kloster maa opbygges,
Før din Kirkebygning lykkes;
272Thi som Klosteret i Søen
Løfted sig paa Hovedøen,
Vist endnu den Dag i Dag
Hjertet er en Hovedsag.
Klarlig det og malet staa
Som en Priis for store Kaar,
Malet af med Farver stærke
I din Storstads Vaabenmærke.
See den favre Lillievaand,
Holdende den Piletrilling,
Og en Krands i fine Haand;
Siddende i Dronningstilling,
Mægtig over Løver tvende,
Med en Kiæmpe ved sin Fod!
Jomfruen er god at kiende,
Hun udsprang af Kongeblood,
Vist hun heder Christiane,
Og de Bibelløver tvende
Under Korsets hvide Fane
Rundt i Verden bæere hende,
Sandhed, Kraft og Kiærlighed
Det er hendes trende Pile,
Dødens Konge for dem ned
Faldt til Jord, men ei til Hvile,
Kransen, som hun har i Haand
Den skal smykke deres Tinde,
273Som ved Jesu Christi Aand
Dødens Konge overvinde,
Den skal være Hendes Pryd,
Naar hun, som sin Herres Brud,
Ganger faver, klar og prud
Ind til evig Bryllupsfryd.
Christiania! ifald
Du dit Vaaben bæere skal,
Bæere, som sig bør med Føie
Fæst da paa det fast dit Øie!
Lær paa tugtig Jomfruviis
Dybt at føle, sødt at smile,

Lad din Stolthed med sin Priis
Falde for de trende Pile!
Da engang dit Levnets Minde
Skal Man i dit Vaaben finde;
Under Dannebraag med Ære
Nordens Løver dig skal bære,
For din Piil et Pandser gjalde
For din Fod en Kiæmpe falde;
Rosenkrandsen skal sig vinde
Vakkert om din Skjoldmøtinde.
Ja, see hist i Roskilds Vaaben!
Ørnen breder jo sin Vinge,
Vil til høien Hald sig svinge,
Tage med fra Bispekaaben
274Korset og de Nøgler smaa,
Som kan Fjeldene oplade,
Saa af dem udspringe maa
Rosenelve, Sølverbade.